

da se polasti Srbija Bosne in Hercegovine.

Ogrski socialni demokratje groze s splošno stavko.

»Nepszava« grozi, da prirede socialni demokrati splošno stavko, ako izvede vlada volivno preosnovo tako, da zmanjša vpliv delavcev na upravo in da dobe po volivni preosnovi Mažari in Nemci premoč nad narodnostmi.

Nova Rauchova stranka.

Zagreb, 20. jan. Hrvaški ban baron Rauch hoče organizirati svojo novo »Unionistično stranko«. A že zdaj se javljajo težkoče. Srbi stoje v ostri opoziciji proti Rauchu. Trdi se, da so aranžirali demonstracije ob Rauchovem dohodu v Zagreb. Na Srbe ne more računati, kakor tudi ne na Tomašičeve ožje pristaše. Rauch upa, da pridobi druge pristaše bivše narodne stranke in posamezne politike koalicije novi stranki. Pri prihodnjih volitvah v hrvaški sabor Rauch še ne dobi večine. Razpustiti namerava dvakrat in tudi trikrat sabor toliko časa, da dobi Rauchova stranka v njem večino. Sodijo, da čakajo Hrvaško burni časi.

Podmaršal Tomić o inštrukcijskem popotovanju delegatov.

Zagreb, 20. jan. Podmaršal Tomić, član ogrske delegacije, piše v »Hrvatski« o popotovanju delegatov: Delegati v bodoče lahko slede pri razpravi o mornariškem proračunu tehniškim podrobnostim. Dobili smo vsi najboljše vtise. Mene starega vojaka je osobito razveselil dober duh častniškega zbora, stroga disciplina moštva in zvestoba vladarju. Mornarici dovoljene vsote sicer ne zadostujejo, a vporablajo jih jako spretno. Vojne ladje so dokazale, da je obrežje dobro zavarovano. Ljubljenski delegaciji, mornarici, v bodoče ne smemo kazati zgolj običajne ljubeznjivosti, marveč tudi večjo skrb. Mornarica ne tekmuje z brodovji morskih velevlavstij, a dobiti mora sredstva za obrambo. Poveljnik mornarice grof Montecuccoli je viteški in ljubeznjiv mož na svojem mestu.

Sveta vojska proti Evropcem v Maroku.

Pariz, 20. jan. Ministri Clémenceau, Pichon, Caillaux, Thomson, Picquart in poslanec Regnault so se posvetovali o položaju v Maroku. Regnault je poročal obširno o nameravani organizaciji policije v maroških pristaniških mestih in o finančnih pogojih policijske organizacije. Odločitev še ni padla.

Pariz, 20. jan. »Agence Havas« poroča iz Feza z 12. t. m. Danes so dognali, da je v mestu 75.000 za boj sposobnih mož, ki so jih razdelili v razna mestna dela. Ben Dana je poizkušal nahuškati množico proti Magzenovim pristašem.

Pariz, 20. jan. V Fezu so v petek prvič molili v Muley Hafidovem imenu. Molijo, da naj zadobi moč, da požene kristjane.

Pariz, 20. jan. Mesti Sfru in Zarhum so prisilili, da sta proglasili Muley Hafida za sultana.

Pariz, 20. jan. Francoski zastopnik v Tangru, grof de Saint-Aulaire, brzojavljaja: Na prebivalstvo je izvršno vplivalo v močehah prečitano Abdul Azisovo pismo, da spravi gibanje v Fezu na pravo pot. Abdul Azis naznanja, da odrine proti Fezu, da kaznuje povzročitelje vstaje.

Zulu je izpregovoril, ko je videl, da sem ga opazil, vendar se je obrnil do Sir Henryja, ki se mu je zelo priljubil.

»Ali je to ona dežela, v katero si namenjen, Inkubu?« (domača beseda, ki pomeni, mislim, slona, in ime, ki so ga Kafi nadel Sir Henryju), je rekel in pokazal s svojim širokim asegaem proti gorovju.

Vprašal sem ga osorno, kaj vendar misli, ko nagovarja svojega gospodarja na tako prijateljski način. Čisto prav je, ako imajo domačini svoja imena za človeka, vendar ni dostojno, da bi ga klicali s svojimi poganskimi imeni. Mož pa se mi je malo nasmejal, kar me je zelo vjezilo.

»Kako veš, da nisem jaz enak Inkusiju, kateremu služim?« je rekel. »On je iz kraljeve hiše, brez dvoma; vsakdo more videti na njegovi velikosti in njegovih očeh; in morebiti sem jaz tudi. Vsaj tako velik mož sem, navsezadnje. Govori zame, o Makumazahu, in povej moje besede Inkos Inkubu, mojemu gospodarju, kajti rad bi govoril z njim in s teboj.«

Bil sem jezen na tega človeka, kajti nisem vajen, da bi Kafi tako govoril z menoj, vendar naredil je name nek poseben vtis in vrhu tega sem bil radoveden, kaj je imel povedati. Radi tega sem prestavil njegove besede in obenem pristavil svoje mnenje, da je nesramen in drzen človek in da je njegovo bahanje pretirano.

»Da, Umbopa,« je rekel Sir Henry, »tja sem namenjen.« (Dajle prih.)

Inozemske pošte v Fezu poslujejo prej ko slej redno.

London, 20. jan. Reuterjeva brzojavna posredovalnica poroča, da angleški poslanik v Tangru ni še poročal ničesar o proglasitvi svete vojske proti Evropcem v Maroku. Kolikor je uradno znano, ni tujcev v notranjem Maroku in so misijonarji pravočasno došli v obrežna mesta.

Mirne volitve na Portugalskem.

Lizbona, 20. jan. »Correio da Noite« graja list »Diario Popular«, ker razširja poročila o neugodnem stanju zakladnega urada. Volivni boj se vrši popolnoma mirno.

Lizbona, 20. jan. Poročila o vladnih odredbah glede na vzdrževanje miru, o finančnem in političnem položaju razširja opozicija v volivne namene. »Diario Illustrado« naglašja, da ne namerava nihče kršiti red.

Kriza v nemški mornarici.

Kassel, 20. jan. Ob pričetku občnega zbora »Mornariškega društva« prečita knez Salm Horstmann izjavo, da odstopijo vsi člani predsedstva, ker to zahteva društvena korist.

Kanada omeji obrežno trgovino na angleške ladje.

Ottava, 20. jan. V Kanadi bo dovoljena od januarja 1909. nadalje obrežna kupčija zgolj angleškim ladjam. Dozdaj je bila prosta obrežna trgovina nemškim, italijanskim, švedskim, norveškim, nizozemskim in danskim ladjam.

Smyrnski ropar Mehmed Čakidži.

Carigrad, 20. jan. Sultanov prvi dvorjan Hadži Ali paša se pogaja že dva meseca z zloglasnim roparskim načelnikom Mehmed Čakidžijem, ki že več let terorizira smyrnski vilajet. Udal se je, da ga pomilostijo, da plačajo njemu mesečno 1000, nekaterim njegovim tovarišem pa 500 piastrov. Čakidži kupi posestvo na gori Bašparnak, kjer se naseli sam in z rodbinami svojih tovarišev. Noben orožnik in Albanec ne sme stopiti na to posestvo. Čakidži je bil že trikrat pomiloščen, a zdaj upajo, da se trajno poboliša.

Sultana nočejo ubogati.

Cekir paša, Muray paša in mufti nočejo sodelovati pri preiskavi, ki jo vodi sultanov poročnik Talat paša proti kurdskemu načelniku Ibrahim paši zaradi zadnjih nemirov v diarbekirškem vilajetu. Na sultanovo irado, da naj pride Ibrahim paša v Alep, je ta odgovoril, da mu tega ne pripusti njegovo zdravstveno stanje in je šel s svojimi Kurdi v neko trdnjavo med Mardinom in Mossulom.

Transport orožja za bagdadški armadni zbor.

Carigrad, 20. jan. Napovedani transport za VI. bagdadški armadni zbor je došel v Alep. Orožje se dovaža po suhem. V transportu je 36 Kruppovih poljskih in gorskih topov, 19.000 Mauserjevih pušk in 2000 zabojev streliva.

Volivno gibanje.

Kandidat za novomeški okraj.

Občni zbor »Katoliškega političnega društva« za novomeški okraj je na predlog Podbojev in Zurčev soglasno sklenil priporočiti za deželni zbor kandidato Dularjevo.

Plantan kandidat.

Iz Novega mesta se nam poroča: V soboto zvečer se je vršil v mestni dvorani volivni shod sklican od občine. Podpisana sta bila Sladovič in Karol Rozman. Volivcev je bilo okoli 60. Z vsemi proti 7 glasovom je bil proklamiran za kandidata v mestni skupini Plantan. Govoril je na shodu Rozman, pa tudi prof. Reiser se je oglašil in narekoval, da mora biti izvoljen mož izrecno naprednega mišljenja in ne kak »Rimljan«. Reiser ga je tako polomil, da so se vsi brez izjeme nani jezili.

V Škocijanu pri Turjaku

se je vršil včeraj izborna obiskana volivni shod S. L. S. Prostorna sobana g. Peterlina je bila natlačeno polna, a poleg tega je bilo še v veži in okoli hiše vse polno volivcev. Shod je sklical državni poslanec dr. Šusteršič, ki je podal v poldrugournem govoru poročilo o delovanju S. L. S. v državnem in deželnem zboru ter obrisal naloge bodočega deželnega zbora. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z velikim navdušenjem. Sledila je debata, koje so se vdeležili vrli somišljeniki S. L. S., župan g. Andolšek, g. Šmuc, g. župnik Jereb in drugi. — Shod se je končal v splošno zadovoljnost vseh navzočih.

»Narod« in njegov goriški dopisnik

sta že postavila kandidate goriški S. L. S. To je jako ljubeznjivo, posebno če pomislimo, da so goriški in kranjski liberalci sami v groznih škripcih za kandidate, ki bi se ne balo iti v ogenj po piškavi liberalni kostanj. Iz ome-

njene notice se vidi, da liberalce grozno skrbe naše kandidature. Za pametne ljudi povemo, da se niti izvrševalni odbor goriški S. L. S. niti shod zaupnikov nista še posvetovala o kandidatih. Za katere se bo izrekla ljudska volja, tiste bo stranka postavila. Liberalni dopisnik v Gorici je torej za enkrat »faliv«, kakor se mu godi običajno vsako noč, ko v sladkih mislih tava po temnih stopnjicah domov. Saj se razumemo, prijatelji? Torej ne uganjaj drugič neumnosti!

Deželnozborska volitev na Spodnjem Štajerskem.

Danes smo dobili naslednja poročila: Shodi na Ponikvi, v Šmarju pri Jelšah in v Št. Petru na Medvedjem selu so se včeraj zelo lepo vršili in so bili izredno dobro obiskani. Shodi so se vršili z velikim uspehom za kandidata Terglava. Na teh shodih sta govorila tudi državni poslanec dr. Korošec in kmet Vrečko. »Kmečka zveza« dobiva vedno več pristašev. Danes se kandidat »Kmečke zveze«, Terglav, predstavlja v Galiciji pri Celju in na Dobrni. Vse že z napetostjo pričakuje izida volitve.

DRŽAVNOZBORSKI ODSEKI.

Ta teden zborujejo proračunski, socialnopolitični in narodno-gospodarski odsek. V drugi polovici februarja zborujejo še ostali odseki. Zbornico skličejo sredi marca. Pečala se bo pred vsem o rešitvi vprašanja o vojaških novincih.

Dnevne novice.

+ **Zopet hud udarec za Beneško Slovenijo!** V zadnjih 24 urah sta umrla dva domača duhovnika, č. g. Jakob Tropina, bivši ažijski kapelan, in pa č. g. Frančišek Skavnik, župnik pri Sv. Lenartu. Prvi je bil rojen leta 1826. in je služboval kot kaplan v raznih slovenskih krajih, tudi v Reziji, naposled v domači vasi Ažli pri sv. Petru. Jako cenjen in spoštovan duhovnik, delaven, moder, teoretično in praktično pravi filozof, šel je v lepi starosti na oni svet uživati plačilo skromnega, krepostnega in vsestranske vzornega življenja. — Vlč. g. Skavnik je bil rojen šele leta 1858. Po mučni in zapleteni boleznici pada prerano in nepričakovano v grob. Za njim globoko žaluje cela šentienarska župnija, katero je neutrudljivo in vestno oskrboval kot župnik dvajset let, priljubljen ljudstvu in duhovnikom, s katerimi je vedno ljubeznjivo in očetovsko ravnal. — V prav kratkem času je slovenska Benečija izgubila tri duhovnike vsega spoštovanja vredne. Izguba je tem občutnejša, ker so bili vsi trije zavedni in trdni Slovenci.

+ **Častnim občanom občine Št. Vid nad Ljubljano** sta bila pri občinski seji dne 12. t. m. soglasno izvoljena gospoda vodja in svetnik Fran Povše in rektor zavoda sv. Stanislava dr. Frančišek Ušeničnik.

+ **V Radovljici** so ustanovili včeraj v ondotnem izobraževalnem društvu telovadni odsek. O pomenu telovadbe in nauku odsekov je predaval br. I. Podlesnik. Načelnik Z. T. O. br. V. Jeločnik pa je navduševal v lepem svojem govoru zbrane mladeniče do vztrajnosti, ljubezni in dela. V odsek se je vpisalo takoj 15 mladeničev. Najeta je tudi že dvorana za telovadnico. To je štirinajsti odsek Zveze telovadnih odsekov.

+ **Od deželnega odbora** so bili v seji 18. t. m. kot njegovi zastopniki imenovani: V okrajnocestni odbor brdski: Franc Majdič ml., posestnik na Viru, in Franc Šimenc, župan v Dolu; v okrajnocestni odbor postojnski: Matija Ambrožič, posestnik v Novi Sušici, in Janez Jež, posestnik v Strmci; v okrajnocestni odbor ribniški: Jožef Merhar, trgovec v Dolenji vasi, in Fortunat Kozina, župan v Sušji.

+ **Premembe pri južni železnici.** Postajenačelnik v Divači g. Ivan Gnezda pride kakor višji revident v Ljubljano, postajenačelnik v Sežani, g. Ivan Arhar, pride za načelnika v Divačo; za Sežano pa je imenovan g. Bernard Perko, dosedaj pristav v Hranjniku. Dosedanji postajenačelnik v Nabrežini g. Krainz gre v Avio na Tirolsko. Na njegovo mesto pride zopet Italijan, neki Culot.

+ **Slovensko katol. akad. društvo »Danica«** na Dunaju ima v torek, dne 21. jan. t. l., v lokalni Trötter zum Magistrat, svoj III. redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika »Zarje«. 3. Poročilo odbora. 4. Volitev. 5. Slučajnosti. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

+ **Iz Bučke.** Dne 19. t. m. je priredilo ljudstvo na Bučki shod, ki je bil jako dobro obiskan. Ljudstvo samo je obsodilo liberalno večino v občinskem odboru ter ji izreklo popolno nezaupanje. Na napade na našega gosp. župnika Ig. Kutnarja v »Sl. Narodu« je ljudstvo odgovorilo s tem, da mu je izreklo odkrito zaupanje in zahvalo za dolgoleten trud v občini. Istotako se je izrekla zahvala gospodu nadučitelju Ivanu Štruklju za njegovo vneto delo v šoli in izven šole. Daje je ljudstvo zahtevalo, da se pošlje na c. kr.

okrajno glavarstvo prošnja, da isto ukaže tukajšnjemu županstvu, da se razpiše nove občinske volitve, katere bi liberalci prav radi zavlekli. Tri leta so rogovili liberalci pri nas, a ljudstvo jih spoznava po njih delih in jih zato tudi obsoja. Drugim kopljete jamo, pa boste sami vrženi vanjo! To si zapomnite!

+ **»Puljska konferenca«** na Dunaju se je začela 18. t. m. Ministrski predsednik baron Beck izjavi, da so sedanje razmere v Pulju nevzdržljive ter da so potrebne naredbe, ki se bodo ozirale na razmerje med vojno mornarico, mestno upravo in vlado. Vlada mora v svojem glavnem vojnem pristanišču imeti gotove garancije. Ako bi se tozadevni faktorji ne zjednili, bi bila vlada prisiljena za Pulj predložiti izjemne zakone. Ministrski predsednik obljubi končno, da bo ministrstvo za notranje zadeve izdelalo zakone v prosep napredka mesta Pulja. Dovolile se bodo podpore za prepotrebno kanalizacijo in druge obkornostne naprave. Konferenca se bodo nadaljevale, ko bodo zakonski načrti glede na Pulj izdelani.

— **Na influenci** je obolel minister Gessmann.

— **Prememba posesti.** Znano »Kraljičevo« hišo z vsem pripadajočim zemljiščem v Št. Vidu nad Ljubljano sta kupila ondotni kapelan Valentin Zabret in njegov svak Ivan Podlesnik, knjigovodja in posestnik v Ljubljani.

— **Novomeška godba.** Iz Novega mesta se poroča: Po prizadevanju vrlega poveljnika novomeške garde, g. Košička, in kapelnika g. Höfnerja, je dobila godba več novih godbenih instrumentov, kakor dve violini, eno violo ter kontrabas. Godci se pod splošnim vodstvom g. kapelnika pridno vadijo in bodo pri veselici novomeškega veteranskega društva, ki se vrši 1. februarja t. l. že godli. Novomeškanom torej ne bode treba iz drugih krajev naročati dražje godbe, iampak se bodo raje posluževali domače.

— **Občinske volitve** za Mošnje, Leše, Ljubno in begunjsko Dvorsko vas so se 15., 16. in 17. prav srečno na Brezjah izvršile. Izvolilo se je 24 delavnih mož.

— **Na otrpjenju tilnika** je obolel v Spodnji Šiški neki 19 let stari deček.

— **Dr. Slanc** je že dalj časa nevarno bolan. Le močni svoji naravi se bode imel zahvaliti, ako bode okreval. Dijaška kuhinja bi ž njim zgubila velikega dobrotnika; ni čudno, da je bojazen zanj med dijaki, kateri dobivajo hrano v dijaški kuhinji.

— **Strajk kočijazev v Pulju** je končan.

— **97. pešpolk na Notranjskem.** Čuje se, da namerava vojaška oblast porazdeliti 97. pešpolk, ki je nastanjen v Trstu, po bataljonih po Krasu, in sicer pridejo v poštev Sežana, Razdrto, Postojna, kjer bi bilo tudi nadomestilno poveljstvo.

— **Surov očim.** Iz Domžal se poroča: Jožefa Šaina so aretirali, ker je otroka, kateri mu je bil v oskrbo izročen, grozovito mučil. Otroka so poslali v bolnišnico. Šain je pristojen v faro Knežak na Notranjskem.

— **Ostrelil** je v Trstu svojo ljubimko Ivan Glockner iz Prage neki Venturini, potem pa še nase streljal in se smrtnonevarno ranil. Vzrok: mati dekletova je branila hčeri omožiti se z ljubimcem.

— **O izdelovalcih ponarejenega denarja** v Trstu se poroča, da se je izdelovalnica nahajala v stanovanju Marija in Jožefine Penighetti v ulici Salice št. 21. Izdelovale so se krone z navadno kovavnico in na ognjišču. Kot sokrivca so zaprli nekega Guersonija in Doná. Zdi se, da so tički iz blaženega kraljestva doma.

— **Sestro ustrelil.** Dne 14. t. m. se je 13-letni pekov sin Dragotin Kaurič v Karlovcu igral z nabasanim samokresom. Naenkrat se je začul strel, ki je zadel njegovo poldrugo leto staro sestro, ki je takoj izdihnila.

— **Kapelnik goriške vojaške godbe zblaznel.** Iz Gorice poročajo: Kapelnik vojaške godbe gospod Benczur je v petek proti večeru nenadoma zblaznel. Hodil je po raznih prodajalnah, v katerih je naročil za 80 kron parfumov in za 50 kron čopičev na račun vojaške godbe. Potem je šel na telefonski urad, kjer je delil cigare in hotel biti zvezan z Zagrebom. Ko so mu povedali, da to ni mogoče, postal je hud ter je rekel, da gre v Trst k neki gospodični, ki je pri telefonu; ona da mu bo že dovolila telefonirati v Zagreb. Pravilo je, da se bo oženil in da vidi svojo nevesto le enkrat na leto. Hvalil se je tudi s svojim bogastvom; da ima en milijon denarja in da pozna sredstva, s katerimi se dobi denarja, kolikor se hoče. Reveža so spravili na opazovalnico in ga potem v spremstvu dveh stotnikov odpeljali na Dunaj. Kapelnik Benczur je izvrsten godbenik. Bil je svoj čas nadporočnik, a je le iz ljubezni do godbe postal kapelnik.

— **Za župana v Radovljici** je zopet izvoljen g. dr. Janko Vilfan.

— **Cerkvenega tatu,** zloglasnega Franceta Wolfa, ki je okradel nabiralnik v ribniški župnijski cerkvi, je orožnik Zajdela v Podstenah aretiral.

— **Umrl** je v Travniku v Bosni nenadoma novimenovani ravnatelj tobačne tovarne v Sarajevu Vladimir Wallaschek.

— **Imenovan** je za inspektorja ženske kaznilnice v Begunjah adjunkt moške kaznilnice v Gradiški g. Viljem Franke.

— **Na sina z revolverjem streljal.** V Renčah so aretirali Antona Krpana, ker je streljal z revolverjem za svojim sinom Josipom. V družini je že več časa prepir med Krpanom in njegovo ženo.

— **Morilčeva ljubinka izdala morilca iz maščevalnosti.** V Kozani je bil pred 12 leti ples pri katerem je bil B. Prinčič z nožem zaboden in umorjen. Takrat je bilo več oseb obdolženih tega umora, pa so bile vse oproščene. Danes je pa orožništvo pripeljalo v goriške zapore Karola Prinčiča, katerega je izdala njegova bivša ljubica, da je on imel takrat nož v rokah in da se je tudi pohvalil, da je dal Prinčiču — en «stih». — Prinčičeva ljubica, katera je ž njim živela več časa v konkubinatu na Koroškem — je to iz jeze povedala, ker jo je Prinčič zapustil in noče več z njo skupaj živeti.

— **Čuden slučaj** se je dogodil na Briah. Dne 10. t. m., minuli petek, je umrl vzgledni kmet Miha Birsa. Hotel je iti v klet, da bi izpil en kozarec vina. Pred vrati je padel na tla, prišlo mu je slabo. Spravilo so ga v posteljo, nakar je kmalu potem umrl. Pogreb je bil v nedeljo zvečer. K pogrebu je prišla tudi sestra pokojnega, Franca Bizjak, po domače Apkovka, iz Rihemberka. Po pogrebu je bila ostala pri svojih sorodnikih v tisti hiši, v kateri je brat umrl in je tam tudi prenočila. Drugi dan je tudi še tam ostala pri svojih zlahiti. Šla je po nekem opravlku ven na hodnik. Pri tem se je baje naslonila na ograjo in je padla z njo vred na tla in je v torek, 14. t. m. umrla.

— **Bratomor.** Poroča se nam, da so na Gorjanskem v gostilni pri »Slovincu« v ponedeljek zvečer popivali trije bratje. Ko so ob 11. zvečer zapuščali krčmo, so se sprli in stekli. Dva brata sta se navalila na tretjega in eden ga je z nožem tako sunil v levo stran, da je revež umrl. Ubitega brata so pokopali v sredo; ubijalca pa sta se sama javila sodniji v Komnu.

— **Nesreča pri obdelavanju vinograda.** Dne 16. t. m. je rigolal Janez Kos, posestnik iz Velikega Kala občina Mirnapeč na Dolenjskem s svojo ženo in sestro ter Francetom Grabnar iz Malega Kala in Francetom Krivc iz Doba v svojem vinogradu v Hmelčiču. Kar naenkrat se utrga zemlja in podsuje lastnika vinograda Janeza Kosa ter delavca Franc Grabnarja. Drugi so se še pravočasno rešili. Seveda so začeli rešenci takoj ponesrečenca odkopavati ter Franceta Grabnarja dobili še živega, toda nevarno poškodovanega izpod zasutja. Posestnika vinograda Janeza Kosa so pa dobili le še kot mrliča. Hude notranje poškodbe, dobljene pod pritiskom zemlje, so mu zadale smrt.

Štajerske novice.

š **Predavanje v Mariboru.** Včeraj je v Mariboru v »Slov. kršč. soc. zvezi« predaval g. dr. Stegenšek o slikanju človeškega obraza. Zanimivo predavanje je bilo jako dobro obiskano.

š **Trgovina »Merkur« P. Majdič v Celju,** se ne bode vsled požara za nekaj časa zaprla, kakor smo poročali v zadnji številki našega lista, temveč ne vstrpi vsled tega slučaja nikakega zadržka v izvrševanju naročil, kajti vse poškodovano in pogorelo blago se je nemudoma iz glavnega skladišča, katero se nahaja pri mlinu, spopolnilo in se vrši postrežba kakor izvršitev naročil nepretrgano točno kakor poprej.

š **Savinjska dolina.** G. Roblek je pred volitvijo slovesno zatrjeval, da je kandidat neodvisnih kmetov in da se ne bo nikdar vklanjal Narodni stranki. Sedaj pa v državnem zboru glasuje proti kmečkim koristim, doma pa caplja za generalom Narodne stranke dr. Kukovcem!

š **Bridka izguba** je zadela obmejne Slovence. Od Sv. Ilja v Slov. goricah se nam piše: Dne 15. januarja zvečer je umrl tukajšnji mešar, gostilničar, ter največji posestnik in davkoplačevalec, stebber tukajšnjega slovenstva gospod Fr. Celcer. Bil je mož-poštenjak, mož odločno slovenski in krščanski misleč. Nasprotniki so ga po svojih umazanih časniki mnogokrat napadali. Pogreb je bil v soboto 18. t. m. Vrlega moža je spremljalo na mirodvor velikansko število ljudstva, gotovo čez 2000, s štirimi gospodi duhovniki. Spavaj mirno v zemlji domači!

š **Umrl** je župnik na Bizeljskem, č. g. Pavlič. Pogreb bo jutri, v torek, ob 10. uri dopoldne.

š **Umrla** je na Vranskem gospa Franja baronica Wittenbach, stara 53 let.

š **Trgovec fingiral vlom.** Dne 8. t. m. je naznanil trgovec Franc Ploj iz Poljanc, okraj Ptuj, orožniški postaji v Juršincih, da je bilo v noči od 7. na 8. t. m. v njegovo prodajalnico vlomljeno ter blaga pokradenega v vrednosti 5000 K. Orožniki so dognali, da so vrata v trgovino v resnici precej poškodovana in da je Ploju tudi mnogo blaga ukradenega, kar je seveda potrjevalo vlom. Po nadaljnjem poizvedovanju in natančnem opazovanju poškodovanih vrat so orožniki dognali, da je Ploj vlom le fingiral in je blago, ki je manjkalo, sam odnesel. Ploj je bil namreč zavarovan proti vlamu za 4000 K ter je skušal na ta način priti do zavarovalnine. Fingiran vlom se mu je zelo dobro posrečil, zlasti še, ker je Ploj lahko dokazal svojo odločnost v označeni noči. Le neumornemu delovanju orožnikov se ima dotična zavarovalnica zahvaliti, da se je posrečilo Ploju njegov čin dokazati. Sevedasdo ga zaprl.

š **Lutrovec v Celju** so svoj stari tempelj prepuščili pivovarju Th. Götzu; ta ga je sedaj natlačil z ledom. Lepo spoštovanje, toda kakršna vera, tako ravnanje.

Ljubljanske novice.

lj **Javno predavanje.** Opozarjamo še enkrat na predavanje g. katzheta Janka Mlakarja, ki bo jutri, v torek, točno ob pol 8. zvečer v »Slov. kršč. soc. zvezi«.

lj **V vnanji uršulinski ljudski in meščanski šoli** bo v sredo, 22. t. m., roditeljski večer. Na dnevnem redu je poleg razgovora o vzgoji tudi predavane kateheta g. Peter Janca: Najslajša in najtežja materina dolžnost. — Matere šolo obiskujočih deklic se uljudno vabijo, da se udeležijo imenovanega roditeljskega večera. Pričetek je ob 6. uri.

lj **Imenovanje.** C. kr. finančno ministrstvo je imenovalo oficijala Danijela Štamcarja, tukajšnje finančne prokuratora, za pisarniškega pristava pomožnih uradov z značajem ravnatelja.

lj **Na oklicih so:** Franc Lapornik, rudarski inženir, in Magdalena Paravan, zasebnica. — Friderik Birk, strojnik, in Antonija Učakar, šivilja. — Pavel Rebolj, delovodja, in Antonija Znidaršič, ekspeditorka. — Franc Cepelnik, in Frančiška Kolar, kuharica. — Fr. Votruba, c. kr. nazovni polkovni hornist, in Marija Jetmar, posestnikova hči. — Miha Šter, kovač, in Marija Borštnik, zemljaka hči.

lj **Klerikalna »Obrambena zveza« in potegnjeni »Narod«.** V sobotni številki prinesel je »Slov. Narod« vest, v kateri na dolgo in široko svojim vernim bralcem pripoveduje, kako grozno da poka v klerikalni »Obrtno obrambeni zvezi«. Seveda se zaletava v obrtnika Kregarja, češ, da je imel obrtnike na vrvi, da jih je izrabljal v svoje strankarske namene, da so mu sledili čez drn in strn itd. Nadalje pripoveduje »Narod«, da je preteklo sredo imel odbor »Obrtne obrambene zveze« sejo in na tej seji je prišlo do ostrih konfliktov med Kregarjem in posameznimi obrtniki, ki so Kregarju očitali, da je za dela pri zgradbi svoje hiše rabil skoraj same tuje pred vsem nemške podjetnike, domačim obrtnikom pa ni dal skoraj ničesar zaslužiti, a še to kar jim je dal zaslužiti, jim baje še do danes ni plačal. Pri tem je zopet »Slov. Narod« pokazal, kako zanesljive poročevalce ima in kako lahko se ga — potegne. Vse, kar je v navedeni »Narodovi« notici, je izmišljeno. »Obrtno obrambena zveza« še letošnje leto do danes ni imela niti ene seje in navedeni konflikt med Kregarjem in posameznimi obrtniki se tudi ni vršil. Kar glede očitania, da Kregar še ni plačal svoje hiše, bodi povedano, da bo že Kregar plačal vse do vinarija, ko bode njegova hiša popolnoma izgotovljena in ko dobi Kregar v roko sklepne račune. Gospodje okrog »Naroda« naj bi raje nekoliko pred svojim pragom pomedli in nekatere svoje poročevalce opozorili, da plačajo razne dolgovne natakarcam po nekaterih gostilnah. Takih izmišljenih sličnih notic pa pričakujemo predpustom od »Naroda« še več. Upamo, da ni bil zadnjikrat — potegnjen.

lj **Dve učiteljski službi** sta razpisani na II. državni gimnaziji v Ljubljani.

lj **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** Na izrednem običnem zboru dne 18. t. m. se je izvršila volitev novega odbora; izvoljeni so bili gg.: primarij dr. Gregorič predsednikom, prof. dr. pl. Valenta podpredsednikom, dr. Derganc tajnikom, dr. Krajec blagajnikom, dr. Rus knjižničarjem, nadalje odborniki gg. dr. Tičar, dr. Zajec, dr. Lapajne.

lj **Društvo avstrijskih železniških uradnikov** je imelo včeraj v hotelu »Pri južnem kolodvoru« svoj občni zbor. Centralno društvo sta zastopala gg. Bastendorf in Nikoltis. Društvo je v preteklem letu odločno delovalo za izboljšanje plač. Tukajšnja podružnica je imela v preteklem letu 18 sej. Število članov je 173. Dohodki podružnice so znašali 2228 K 20 h. V podružnični odbor so bili izvoljeni: za predsednika adjunkt g. Borštnar, za prvega podpredsednika nadrevident g. Koblar, za drugega podpredsednika nadrevident g. Malovrh, dalje revident g. Petek in adjunkti Kneisl, Majdič, Keršmanc, Manfreda, Počka in Potočnik ter asistenta gg. Mandelc in Šiška. Za računsko revizorja sta bila izvoljena gg. nadrevident Teykal in adjunkt Perne.

lj **Na maskarado »Ljubljane«** so se prijavila že odposlanstva iz Kranja, Vrhnike, ribniške doline, Domžal. Udeležbe se maskarade tudi telovadnih odseki, ki sestavijo originalno skupino. Udeležbo je prijavil že tudi »prvi hrvaški dalmatinski variete«, ki se bo s svojimi predstavami utaboril v »Unionovi« kleti.

lj **Plesni venček trgovskega društva »Merkur«**, ki se je vršil v soboto, dne 18. tega mes., je dobro uspel. Udeležba je bila povoljna. Med navzočimi smo opazili ljubljanskega župana g. Hribarja, predsednika odvetniške zbornice dr. Majarona s g. soprogama in gospoda V. Petričiča. Srednji trgovci in trgovski sodrušniki so bili dobro zastopani. Opazili pa smo, da je več večjih trgovcev, kakor ponavadi od vseh trgovskih prireditelj tudi od te izostalo. To dejstvo se je zelo kritikovalo. Prvo četvorko je plesalo 50 in drugo 68 parov. Gospod deželni predsednik je svojo in odsotnost uradnikov deželne vlade vsled smrti vojvode Toskanskega pismeno oprsil. Svojo odsotnost je opravičil tudi zbornični predsednik gospod Lenarčič vsled rodbinskega žalovanja.

lj **Konjeniki v Ljubljani.** Eskadron dragonskega polka št. 5, ki pride maja meseca v Ljubljano, bo nastanjen v Nušakovi vojašnici v Trnovem. Dva kadra gorske artiljerije,

ki se sedaj nahajata ondi, bodeta prestavljena na Koroško.

lj **Prepovedano sankanje.** Mestni magistrat je prepovedal sankanje na onih krajih, kjer bi bilo sankanje javni varnosti nevarno. Razume se, da te prepovedi ni izdal ljubljanski, ampak dunajski magistrat.

lj **Goriški mestni očetje v boju proti ljubljanskemu občinskemu svetniku Megliču.** — Pred prazniki so začeli dobro poučeni posamični šepetati, da je stara trgovska hiša A. Pavletig v likvidaciji. Poleg trgovine je bilo združeno tu zastopstvo Majdičevega mlinarja in špedicije. Oglasil se je za nakup ljubljanski občinski svetnik, g. Karol Meglič iz Ljubljane, lastnik znane trgovske trdnice Lavrenčič & Domiceli. Gosp. Meglič je prišel in sklenil pogodbo 5. t. m., toda veljavna bi postala šele 12. t. m. opoldne, ako jo odobré vsi interesentje. Zbor upnikov je to pogodbo že odobril 10. t. m.; njih zastopnik je naznanil, da je kupčija sklenjena. (Upniki bi dobili po tej kupčiji okroglo 70.000 K več nego so imeli v proračunu). 11. t. m. pa sta začela dr. Venier in Giorgio Bombig tekati po mestu, slikala sta mestnim očetom in drugim prvakom nevarnost, ki preti »italijanstvu« Gorice, — in zvečer po 9. uri sta zbornala v Pavletičevo hišo kakih 25 prvakov, med njimi skoro polnoštevilno vsi mestni očetje. Ob pol 3. po polnoči je bila sklenjena kravja kupčija v tem smislu, da prevzame trgovino konsorcij pod vodstvom Bombiča, hišo pa navalijo na hrbet — goriškemu mestu. Za vse vkup so dali 15 tisoč kron več nego Meglič. Za soboto je bila napovedana seja mestnega zastopa z edino točko dnevnega reda — nakup Pavletičeve hiše. — Dan poprej je bil od slovenske strani na deželni odbor podan oporpan in zasoljen protest, kako mestni zastop kupuje v kratkem času že osmo hišo iz strahu pred Slovenci. — Ta protest je že deloval na razburkane živce toliko, da je bila sobotna seja nakrat odložena. Med tem pa si je konsorcij že v laseh. Majdič je že oddal zastopstvo svojega mlinarja Slovencu. Vsi boljši trgovci in obrtniki, ki so se posluževali špedicije Pavletičeve, so pooblastila že odpoklicali ter jih dali večinoma Bozziniju, ki je pa tudi član konsorcija. — V slovenskem protestu je tudi povedano, da od slovenskih odjemnikov ne ostane niti eden; tudi na druge načine so to že izvedeli. Lahov pa itak ni! — Ob tej perspektivi za bodočnost so naredili konsortisti kisle obraze. »Diavolo, cossa, gavemo compra aria — per 200.000 corone?« Diavolo porti il Venier e Bombig e tutti quanti! Tako so ščebetali zadnje dni po vsem mestu. Bozzini upa, da še pridobi, ako izgine Pavletičeva trgovina, pa boji se bojkota pri Sv. Luciji. Orzan se tudi boji bojkota pri Sv. Luciji in v Gorici. Mož je sicer postal bogat od Slovencev, ali tudi otrok ima veliko. Ako se mu zaprejo slovenski žepi, bodo vsi vkup še pretekali debeli solze po lepih starih časih. — Bombig se je tudi zbal bojkota; jezi se pa na Bozzinija, ki je pobral najboljšo klijentelo. Dr. Venier hodi razburjeno in klaverno po mestu, navdušuje in tolaži konsortiste, ali slišati mora marsikak: maledetto, maledetto! Skratka: celo tragikomedijo o pustu! Slovenci pa se smejemo. Ako bodo hoteli laški kaporijoni kupiti in preplačati vse tisto, kar bomo kupovali Slovenci, tedaj bodo kmalu vsi vkup na bobnu. Fiat! Kmalu bodo imeli priliko, odkupiti nekaj Slovincem izpred nosa za — nad milijon kron!

lj **Aretovan** je bil v soboto potnik Ivan Zadnik, rodом iz Trsta, ker je po neveril svojemu gospodarju g. Deghengiju 300 K denarja. Oddali so ga sodišču.

lj **Tatvine.** Mizarskemu mojstru Antonu Koleši je v soboto ponoči dosedaj še neznan tat ukradel v gostilni na Sv. Jakoba trgu št. 8 24 kron vreden havelok. — Krovskemu mojstru g. Kornu je bilo v petek ponoči ukradene z dvorišča v Slomškovi ulici 70 kg cinaste pločevine, katero je tat prodal neki kupovalki starega železa. — Natakarcu Francu Turšiču je včeraj zjutraj neki dolgorpstež ukradel iz nezaklenjene spalne sobe iz zaklenjene košare za 5 kron perila. Osumljenec je znan.

lj **Izpred sodišča.** Dne 15. t. m. je stal pred tukajšnjim deželnim sodiščem, sedaj brezposelnji bivši zavarovalni agent Leopold Grünfeld, zaradi zakonolomstva in žaljenja svoje žene. Okrajno sodišče ga je pred par tedni obsodilo radi navedenega delikta na 3 tedne strogega zapora, s tremi postji in enim trdim ležiščem; njegovo znanko Elo Zupančič, brezposelno natakarcico iz Dolskega, pa na en teden strogega zapora z dvema postoma in enim trdim ležiščem. Deželna sodnija je pritožbo zavrnila in potrdila prvo razzsodbo.

lj **Izgubljena verižica.** Včeraj zvečer je bila na poti od Bleiweisove ceste št. 1, mimo muzeja do gledišča izgubljena dolga srebrna verižica z vdelenimi granati, obeskom — zamorčkom in očali. Pošteni najditelj naj odda verižico na magistratu, kjer dobi najdenino.

lj **Semeni.** Dne 15. t. m. je bilo na tedenski sejm prignanih 53 volov, 62 krav in telet, skupaj 115 glav. Kupčija je bila dobra. — Cene goveji živini so bile 58 h do 64 h. kg. živa vaga.

lj **Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja.** Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 10. do 16. januarja je dela iskalo 9 moških in 48 ženskih uslužbencev. Delo je bilo ponudeno 5 moškim in 56 ženskim uslužbencem. V 40 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. do 16. januarja je došlo 166 delojemalcev in 138 delodajalcev. V 97 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj: 1 kličavničar, 2 žagarja, 4 trgovski slugi, 6 konjskih hlapcev,

vajenci: za kličavničarje in pekarijo. Zenske: 1 prod. mešane stroke, 1 točajna blagajničarka, 3 natakarcice, 2 gostilničarski kuharici, 6 gostilničarskih deklic, 4 sobarice, 4 kuharice, 11 deklic za vsako delo, 4 deklice k otrokom, 1 vajenka za trgovino. Službe iščejo moški: Več pisarniških slug in delavcev. — Zenske: Več prodajalk raznih strok, 1 blagajničarka, 2 trafikantini, 1 šivilja, več rač. natakarcic, 2 kuharici k orožnikom. — Oddati je stanovanja z 1, 2 in 3 sobami ter več meblovanih mesečnih sob. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

lj **Delovanje mestne policije v letu 1907.** Lansko leto je mestna policija aretovala 1340 oseb in sicer zaradi razgrajanja 203, zaradi postopanja 166, zaradi tatvine 162, brez sredstev 137, zaradi beračenja 188, zaradi prepovedanega povratka v mesto 78, zaradi tepeža 73, zaradi goljufije 41, zaradi pregreška § 45 vojaškega zakona 23, vsled poziva drugih oblasti in v policijskih listih zasledovanih 23, zaradi vlomov 13, vlačugaric 12, zaradi težke telesne poškodbe 10, zaradi poverbe 9, zaradi nevarne grožnje 9, ciganov 8, zaradi posilstva in oskrumbe 7, zaradi napada 7, zaradi ubega 6, zaradi izvajanja izseljencev 5, zaradiavnega nasilstva 5, zaradi požiga 3, zaradi javnega pohujšanja 2, zaradi izpečavanja ponarejenega denarja 1, zaradi bogokletstva 1 osebo. Izmed teh je bilo oddano deželnemu sodišču 174, okrajnemu 253, proti drugim se je pa postopalo po obstoječih zakonih pri policijskem uradu. V blaznico je oddala policija 8 oseb. Vsled nesreč je bilo celo leto 39 težkih in 56 lahkih poškodb; 3 so se ustrelili, 4 obesili, 3 so se ubili, 4 utonili. Poskušenih samomorov je bilo 6, dva mrtveca, najbrže zadeta od kapi, pa sta bila najdena. Javnih nasilstev je bilo pet, težkih telesnih poškodb pri tepežih 8, požig 1, dva pa sta bila pri tepežih ubita. Ulovom je bilo celo leto 18, hudodelstev tatvine 89, prestopkov tatvine pa 167. Krivci so se aretovali oziroma poizvedeli pri 9 vlomih, 65 hudodelstvih in 106 prestopkih tatvine, Skupna škoda ukradenih reči je znašala 26.187 kron 79 vinarjev. Fotografiranih in daktiloskopovanih je bilo 100 oseb. Skozi tukajšnjo odgonsko postajo in iz Ljubljane odgnanih je bilo 1444 oseb. Policijski urad obstoji iz policijskega svetnika, kot uradnega načelnika, policijskega komisaria, policijskega konceptnega praktikanta, policijskega kancelista, ki vodi osrednjo razvidnico, policijskega zdravnika, treh detektivov in dveh pomožnih uradnikov. Nadalje je policijskemu uradu podrejen objavn in anagrafični urad, kateremu načeluje pristav, podrejena sta mu pa oficijal, praktikant in trije pomožni uradniki. Tudi odgonski urad, katerega vodi pomožni uradnik, je podrejen policijskemu uradu. Mestna policijska straža obstoji iz dveh oddelkovodij in 48 stražnikov, odnosno nadstražnikov, ki se v službi menjavajo vsakih 24 ur. Nadzorovalne službe opravlja proti takirani plači, glavne službe prost oddelek. Policijska straža je razdeljena po osrednji stražnici in petih filijalkah, ki so: v Trnovem, na Radeckega, na Karlovski in na Poljanski cesti ter na južnem kolodvoru. Vse filijalke so zvezane z osrednjo stražnico telefonično, ta pa s pošto in rešilno postajo.

lj **Izgubljene in najdene reči.** Gospa Alojzija Hammerschmidtova je izgubila zeleno denarnico, v kateri je imela nad 20 K denarja. — Neka dama je izgubila zlato zapestnico v podobi verižice, vredno 160 K. — Ga. Adela Wolf-Seletkijeva je izgubila rjav muf. Hlapec Alojzij Smole je našel zavitek blaga. — Komisionar Jožef Leskovec je našel manjšo svoto denarja. — Ravnatelj gosp. Alojzij Trkač je našel denarnico z večjo svoto denarja. Učenka trgovskega tečaja Klotilda Gröbnerjeva je izgubila srebrno zapestnico.

Razne stvari.

Sv. oče popolnoma ozdravel.

Rim, 20. jan. Sv. oče papež Pij X. je zopet popolnoma ozdravel.

Pohabljenecva prošnjaku Viljemu.

Berolin, 20. januarja. Pohabljeni 13letni sin neke vdove v Remscheidu je skrivaj prosil nemškega cesarja Viljema za gosli. Dečkovo mater so obvestile oblasti, da pošlja cesar Viljem njenemu sinu gosli in 22 mark ter da se bo učil njen sin gosli na cesarjeve stroške.

Smrtna nezgoda pri sankanju.

Berolin, 20. januarja. Na cesti v sonnenberški okolici se je ubil učitelj Otto pri sankanju na prostoru, kjer je prepovedala policija sankati. Smrtno nevarno sta poškodovani njegova žena in neka učiteljica.

Nečak roparski morilec.

Berolin, 20. januarja. 70letno starinarico Mühlbock so našli mrtvo v njeni prodajalnici, ki je v kleti. Bila je ubita, morilci so ji vropali 1000 mark. Sumijo, da jo je umoril njen nečak, ki je daroval svoji teti dva psa. Ko so udrli policisti v klet, je nastopil proti njim pes. Pomiril ga je šele nečak. Policija išče še nekega drugega mladega moža, o katerem sodijo, da je sokriv umora.

Milijonsko poverjenje. — 270-letni zapor.

New York, 20. januarja. John R. Walsy, ki je igral svoj čas politično vlogo kot »ravnatelj« v Chicagu, se mora zagovarjati pred sodiščem zaradi poverjenja in ponarejanja v 54 slučajih. Walsy ni povzročil zgolj bankerot, marveč sta propadli tudi po njem vodeni

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

AVSTRO-OGRSKA.

Češko-nemška sprava odgojena.

Odpovedali so za 19. t. m. napovedano posvetovanje vseh čeških poslancev o pravnih pogajanjih, ker ni jasen političen položaj. Kakor se poroča, ministrski predsednik Beck ni glede na pravna pogajanja nikogar povabil. Hoče počakati, kako da izpadejo češke deželnozborske volitve. Beck noče ponoviti napake, ki jo je napravil svoj čas Taaffe, ko se je pogodil s staročehi, a mladočehi po deželnozborskih volitvah niso hoteli pritrčiti dogovorom s staročehi. Vlada pa je naročila tudi nekčnemu načelniku Haerattlu, ki je izdelal svojčas načrt o volivni prenosovi, da naj izdela načrt o porazdelitvi okrožij na Češkem. Delo se je šele pričelo in dokler ne bo končano, ni misliti, da se prične vladna pogajanja s prizadetimi strankami o češko-nemški spravi, kar se pa ne zgodi najbrže pred jesenskim državnozbornim zasedanjem.

Češki minister krajn odstopi?

Nemški parlamentarci niso zadovoljni z izjavami češkega ministra krajana Praška, češ, da je na shodih pridjal starim češkim še nove zahteve. Nameravajo zato protestirati proti Praškovim izjavam v proračunskem odseku. Sodijo, da Prašek odstopi.

Skupen nastop čeških nemških strank pri čeških deželnozborskih volitvah.

V Pragi so zborovali zaupniki nemških svobodomiselnih strank o enotnem nastopu nemških svobodomiselnih strank pri čeških deželnozborskih volitvah. Sporazumeli so se glede na kandidature malone v vseh volivnih okrajih. Sodijo, da bodo imeli v bodočem češkem deželnem zboru naprednjaki, agrarci in radikali 19, nemška ljudska stranka 10 in Schönerrijanci dva deželna poslanka. Rektor nemškega praškega vseučilišča se ne pridruži nobeni stranki.

Nižjeavstrijski deželni zbor proti kartelom.

Weiskirchner in drugi krščanski socialci so interpellirali v nižjeavstrijskem deželnem zboru vlado, če kmalu vloži predlog o kartelih osobito glede na znižanje železnih carin. Za lastni deželni premostekop v Wiesfleck-Thomasbergu se določi 35.000 kron.

Ogrske pridobitve na vojaškem polju.

Minister Andrassy je izjavil, da se pogajata ogrska vlada in vojni minister o vojaških zadevah. Vojaško vprašanje se reši ugodno, ker dobe Mažari narodne kompenzije, ako dovolijo, kar zahteva vojna uprava. Poslovnik se poostri, da se onemogoči obstrukcija.

Vojaško vprašanje v ogrsko-hrvatskem drž. zboru. — Presenečenje.

Disident Molnar je grajal v zbornični seji dne 18. jan. neodvisno stranko, ki je zašla na pot, ki vodi navzdol. Zahteva popolno samostojnost ogrske armade. Splošno je vse presenečenje, ker so dovolili, da se sme zgraditi električna železnica Požun-Dunaj, kateri je svojčas Košutova stranka odločno nasprotovala.

RAZLASTIVNI ZAKON SPREJET V PRUSKI ZBORNICI.

Berolin, 18. jan. Pruska zbornica je danes dopoldne z veliko večino vsprejela protipoljski razlastivni zakon v tretjem branju. Proti so glasovali pristaši svobodomiselne stranke, cenxrum in Poljaki.

Katoliški centum, ki je v generalni debati postavil generalnega govornika proti (grofa Paasche), je izkušal predlogo vsaj odgoditi. Predlagal je namreč, naj se o zakonu glasuje šele po 21 dneh, ker vsebuje izpremembo ustave. Grof Spee in Marx ista pri utemeljevanju tega predloga povdarjala, da je vsa razlastivna akcija protustavna in da podira svetost in nedotakljivost zasebne lasti. Centum jo slovesno odklanja. V imenu Poljakov je Szumann slovesno protestiral proti temu nečuvnemu nasilju. Dejal je, da Poljaki vsprejmo od vlade boj za materinsko zemljo in da zaupajo v previdnost božjo. Müller od svobodomiselne stranke podarja, da se s tem zakonom krši načelo pravičnosti. Konservativci in nacionalni liberalci predlogo zagovarjajo, češ, da je interes države, proti kateri delajo Poljaki, višji od načela nedotakljivosti zasebne lasti.

DEMISIJA BOLGARSKEGA MINISTRSTVA.

Dolgarsko ministrstvo je demisioniralo. Knez demisijske sprejme.

MAROKO.

V današnjem ministrskem svetu je minister za zunanje zadeve Pichon poročal o svojem popotovanju na Španskem in o sprejemu pri kralju. Med Francosko in Španijo vlada glede na maroško vprašanje popolno soglasje. Muley Hafid glasom zadnjih poročil razvija živahno delovanje proti vsem tujcem in s tujci sklenjenimi pogodbami. V pristaniščih je sicer še vse mirno, Evropejci pa v zvezi tem delajo velike varnostne priprave. — V Tetuanu, Larašu in Elksarju, kjer so guvernerji ostali zvesti sultanu Abdul Azizu, vlada mir. — V Marakešu se oznanja sveta vojska, toda brez uspeha. — V Medijini so zaprli tri povzročitelje casablanskih nemirov.

TISKARNA POGORELA.

Montpellier, 18. jan. Pogorela je tiskarna in uredništvo „Journal eclaire“. Ponesrečil ni nihče.

TURČIJA MOBILIZIRA.

Berolin, 18. jan. Iz Teherana poročajo: Glasom brzojavk, dospelih tukajšnjemu turškemu poslanstvu, je Turčija odredila mobilizacijo svoje armade ter pozvala reserve pod orožje.

RUSKI ANARHISTI VJETI V MONAKOVU, PARIZU IN NA PREDARLSKEM.

Monakovski policiji se je posrečil izvrstni plen. Zaprla je eno Rusinjo in dva Rusa, o katerih se je dokazalo, da so bili udeleženi pri velikem ropu 26. junija 1907. v Tiflisu. Bil je to znani napad na transport državnih denarjev na cesti, pri katerem je bilo 50 oseb težko ranjenih, dva policajca pa ubita. Roparji, ki so vrgli v spremeljajočo kozake bombe, so odnesli 341.000 rubljev. Včeraj (19. t. m.) je policija v Monakovem prišla neko Rusinjo, ko je menjavala denar v neki banki. Na podlagi nekega listka, ki ga je Rusinja hotela požreti, so dognali, da bosta v Monakov dospela dva Rusa, ki sta bila tudi pri tifiškem ropu udeležena. Policija je čedno družbo kmalu spravila pod ključ.

V Buchsu na Predarlskem so prijeli nekoga ruskega diaka, ki je imel s seboj precej orožja, s katerim je nameraval odpotovati skozi Dunaj v Rusijo.

V Parizu je policija zaprla Rusa Borisuka in njegovo spremljevalko Fani, ko sta hotela odpotovati na Angleško. Udeležena sta bila pri tifiškem ropu.

ČEŠKA.

Za kandidata za češkega najvišjega deželnega maršala na mesto odstopivšega kneza Jurija Lobkovica se imenuje grof Adalbert Schönborn. — Med konservativnim in ustavovernim veleposlovstvom se je glede na nove volitve in na stališče nasproti nameravani volivni reformi sklenil kompromis. — Grof Thun, bivši avstrijski ministrski predsednik, se je te dni mudil v Berlinu ter bil sprejet v avdienci od cesarja. Obisku uradni krogi ne pripisujejo političnega pomena.

PARLAMENT.

Največje in naivnejše vprašanje, ki se bo imela z njim baviti zbornica, je splošno starostno zavarovanje, toda predpriprave za ta zakon še niso tako dozorele, da bi mogla ta predloga biti parlamentu predložena že v pomladnem zasedanju. Predložila se bo šele jeseni. Za budgetno posvetovanje bo potreba več tednov. V prihodnjem zasedanju bodo prišli na vrsto: novela k državljskemu zakonu, reforma poslovnika in zakon o trgovinskih pomočnikih.

OGRSKI MINISTRSKI SVET.

Včeraj (19. t. m.) je zboroval ogrski ministrski svet. Baval se je z nameravano revizijo poslovnika, proti kateri se dviguje odpor.

BAN RAUCH.

Dopisniku »Az Uisaga« je baron Rauch dejal, da hoče osnovati ustavno stranko. — Rauch meni, da je njegov program napravil na Hrvaškem dober vtis. — »Obzor« hvali nekatere gospodarske točke iz Rauchovega programa. — Starčevićanci bodo kandidirali v 68 okrajih. — V koalicijski se pripravajo za delniški mandat, za katerega se poteguje Supilo, pa mu ga pristaši »stranka prava« ne privoščijo. »Hrvatska« označuje potegovanje Supila za ta mandat za demoralizirajoče. — V Karlovcu se je vršila demonstracija proti novoimenovanemu velikemu županu Vučetiču.

AVSTRIJA IN ITALIJA.

»La nave«.

Oficiozna »Tribuna« obsoja pisanje nekaterih avstrijskih listov ob priliki uprizoritve D'Annunzijske drame: »La nave«. (V tej popolnoma neuspeli drami, kjer tvorijo edino privlačno točko za rimsko publiko gole nesramnice, poje d'Annunzio slavo Jadranskega morju, ki je še »neodrešeno«. V zadnjem prizoru vzklikne glavni junak Marco Gratico: »Signor nostro, redimi l'Adriatico«. (»Gospod, odreši Jadransko morje!«) — Kralj je že dvakrat prisostvoval tej igri.) »Tribuna« meni, da se pesnikom takih fraz ne sme zameriti. Nato opozarja »Tribuna« na govor avstrijskega mornariškega poveljnika, grofa Montecuccoli nia Reki, ko je govoril o defenzivnosti mornarice.

PORTARTURSKI PROCES.

V obravnavi proti generalu Steseljnu so zadnja zaslišanja prič pojasnile, kako je prišlo do predaje Port Arturja. Polkovnik Chwostov, ki je bil svoje dni štabni poveljnik Port Arturja, je izrekel o predaji Port Arturja sledeče:

Že 31. dec. 1904 je odposlal Stössel parlamentarca. Chwostov je to takoj naznanil generalu Smirnovu, ki je sprejel vest zelo neverjetno. Chwostov, ki je bil prepričan, da je predaja vprašanje par ur, je spravil svoje listine v red. Medtem se je vrnil odposlanec, ki je izjavil, da je dobil nalog od Steseljna, naj sporoči generalu Nogiju novoletna voščila. (!) Chwostov seveda ni verjel tega. 1. januarja 1905 je dobil povelje, naj spremlja polkovnika Reissa k japonskemu pooblaščenju. V stanovanju generala Focka so se medtem posvetovali generali Steselj, Fock in polkovnik Reiss. Pooblastil se je Reiss, da stavi predlog, da lahko vsa posadka svobodno odide brez orožja. V vasi Šmišniu, v neki napol podrti koči, so prišli ruski pooblaščenji polkovnik Reiss, kapitan Ščensnovič, polkovnik Chwostov, lov-

ski mojster Balašov, ter zastopnik Rdečega križa skupaj z generalom Iditi, ki je dal v angleškem jeziku pisane predajne pogoje ter zahteval odgovor v eni uri. Po tolmaču se niso vse točke glasno prebrale; ker je bilo malo časa, je polkovnik Reiss prebral nekatere točke sam ter naznanil vsebino drugim. Ruski zastopniki so zahtevali prost odhod garnizije, kar so Japonci najprej sprejeli, a je potem general Nogi to odklonil. Pozneje seveda je postalo jasno, da bi morali Rusi bolj energično vztrajati pri svoji zahtevi. Sploh bi pogoji predaje za Rusko veliko ugodnejše izpadli, kot je major Jamaoko pozneje izjavil v Daljnem, ako bi Rusi več zahtevali.

Znanost in umetnost.

* **Domača umetnost.** Srečko Magolič ni le nadarjen, ampak tudi marljiv in plodovit slikar. Komaj zapusti izložbo ena slika, pa razstavi slikar že drugo. Zdaj je v izložbenem oknu Hribarjeve knjižarne na ogled spet nova velika olinata slika. To pot prizor iz nove Ljubljane: Franc Jožefov jubilejni most. Slika predstavlja več kot arhitekturno slikanje. Pogledimo. Horizont slike leži nizko, pod mostovim obokom, da se odpira pod velikim lokom pogled na Ljubljano, na frančiškanski most in dalje. V ozadju se dviga stolp uršulinske cerkve. Kompozicija je torej res lepa in srečna. Dalje si je izbral slikar pozno večerno svetlobo. Sonce je že zašlo, zadnji večerni žar se razliva po zahodnem nebu in zlati lahne oblake. Vrhovi zvonikov in kupole stolnice sv. Nikolaja se blešče v izginjajoči večerni zarji. Barvni kontrast med nebesom in pokrajino je prav dobro zadet. Na nebu so lepe rumene barve prelivajo med seboj in v večerno modrino ter odsejajo v vodi, arhitektura mosta in poslopji pa diha v krepkih senčnih vijoličnih tonih. Tehnika slikarja je prijetna, tu in tam se javlja v toku modernih smeri. Želeti je, da dobi krasna slika prav kmalu prijatelja, ki jo bo kupil. I. D.

* **Anton Foerster** je izdal v novejšem časur nekaj novih sklad v lastni založbi. Op. 88 sta dva trospeva »Cigan« in »Saj ni čuda« za tri ženske ali moške glasove (tudi enoglasno) s klavirjem. Z dedikacijo teh dveh skladb je skladatelj iznenadil pevsko družstvo »Ljubljana«. Ne da bi imeli posebne težkoče, bodeta skladbi napravili dober učinek, če se bodeta s primerno živahnostjo izvajali. Cena partituri je 70 h, glasovi po 20 h.

Op. 89 obsega tri moške zборе: 1. »Gori na planine«, 2. »Ne vdajmo se«, 3. »Večerni Ave«. Vsi trije zbori so pisani v slogu, ki je lahko izvedljiv, harmonično in melodično prikljupljiv. Posebno markanten in krepak je zbor »Ne vdajmo se«, dočim se »Večerni Ave« odlikuje po karakterizaciji besedila in zahteva finega prednašanja. Partitura stane 75 h, glasovi po 20 h.

Op. 95. »Pomlad« je jako ljubka skladba za sopran-solo in ženski triglasni zbor s klavirjem, prav hvaležna za izvajanje. Prepletena z motivi, ki jih je lahko zvabiti v usesa, v ritmu, ki je v to svrhu zelo prikladen in opremljena s klavirskim stavkom, katerega ni težko obvladati, osvojila si bode gotovo ta skladba simpatije poslušalcev vselej, kadar se bo pela s potrebno gracijoznostjo. Partitura stane 1 K, glasovi po 40 h.

Besedilo vsem tem navedenim skladbam je napisal g. Alojzij Merhar. Naj bi naša pevska društva pridno segala po teh novih zborih, ki so priča, da je 70 let pohitelo mimo muzikalnega genija Antona Foersterja brez sledu.

* **Oesterr. Agrarpolitik seit der Grundentlastung** von dr. Walter Schiff. 2. zvezka. (Erster Band: a) 1. Halbband, b) 2. Halbband.) Tübingen 1898. Cena 8 K 40 v.

Ni mnogo knjig, o katerih se more reči, da so najboljše v svoji vrsti. Med te redke knjige spada Schiffova »Agrarna politika«. Tako življenjske važnosti je to vprašanje za narodno gospodarstvo v naši agrarni državi, za blagostanje in posredno tudi za kulturno povzdigo našega ljudstva, pa je tako malo, skoro nič obdelano. »Literature v tem vprašanju pravzaprav ni nobene«, omenja Schiff skoro pri vsakem poglavju svoje knjige. Zato pa je tem potrebnejše to strokovnjaško delo, ki mu je malokatero kos, tudi če se oziramo na inozemsko literaturo. Poslanci, župani, voditelji izobraževalnih društev, gospodarskih društev, zadrug, »Kmečkih zvez«, prireditelji gospodarskih kurzov, duh., učitelji itd. vsi, ki hočejo proučiti kmečko vprašanje, agrarno politiko in podučiti ljudstvo, bodo brez te knjige težko izhajali, ako hočejo temeljito delati. Avstrija je agrarna država (55-9% prebivalstva se bavi s kmetijo in gospodarstvom), kljub temu pa so se agrarno politična vprašanja pri nas čisto zanemarjala. Politiki se radikalno vnamajo za agrarne preosnove, izboljšanje, toda vse to nima prave podlage, ker kmečkega vprašanja in potreb ne poznajo in so napačno poučeni. Skoro nihče pa ne pozna postav in upravnih naredb, ki se tičejo kmečkega vprašanja, še manj pa, kako so se obnesle in kakšen sad so rodile. Schiff je v to svrhu proučil vse razprave državnega zbora in 17 deželnih zborov od l. 1862 do 1896. To je ogromno delo. Načrt Schiffove knjige je sledeči: A) Deželnokulturna politika. Najprej obravnava tu o ureditvi gozdnih in pašniških služnosti, nato pa zelo obširno o takozvanih »agrarnih skupnostih«, to je o tistih kmečkih posestvih, ki jih več oseb skupno naravno izrablja (obč. last, združna last, obč. gozdi, pašniki, skupne služnosti itd.). Velika vrednost te knjige postoji v tem, da o vsakem

vprašanju obravnava po strogi metodi in jasno izvaja vse iz trdno postavljenih načel in definicij. Nato pride na vrsto melioracija, za naše kmetijstvo gotovo največje važnosti. Ta pisatelj obširno obravnava tozadevno postavljajo in upravo. Ta del obsega ves drugi zvezek Schiffove knjige. Markirajmo čisto na kratko vsebino nekaterih poglavij. Kaj je melioracija? Natančna razdelba varstvenih naprav proti povodnjim. Izsuševanje. Močenje. Rentabiliteta melioracij. Kaj so ovire izboljšanja? Spori, ki nastanejo pri melioracijah. Financiranje melioracij. Kako dobiti kapital. Državne in deželne podpore. Skrbno obdelano je gozdarstvo in lovski zakoni ter kmečko združništvo. — Knjigo priporočamo v pravem času, kajti vprašanje, ki o njem obravnava, je za nas zlasti zdaj postalo izmed vseh najaktualnejše. Mogočno gibanje kmečkih zvez kaže, da mora vsakemu našemu delu in najsibo bogve kako visoko, biti podlaga gmotna povzdiga ljudstva, pri nas, kjer je kmet v ogromni večini, potem dalekovidne in temeljite agrarne politike. Važnosti vprašani, ki o njih obravnava dr. Schiffova Agrarna politika Avstrije, se mora zavedati vsak zaveden Slovenec, izobraževalec ljudstva in mora zato seči po tej pri nas edini knjigi.

Rusticus.

Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ij **Stereoskop Rožun** — naša Dolenjska. Pred tednom sem si bil ogledal prvo serijo Rožunovih stereoskopskih slik z Gorenjske. Včeraj me je poneslo na mično »Dolenjsko«. Kakor že marsikdo drug, tako sem tudi jaz imel o Dolenjskem nekake predsodke. »Pomanjkljivost divnih planin, v nebo kipečih velikarov, gorskih jezer itd.« sem se vedno izgovarjal. In v svojo sramoto moram pripoznati, da do danes še nisem prišel naprej čez Zatičino in Dobropolje. Žal mi je, da sem imel tako napačno sodbo o Dolenjskem. Res ni tam planin, s katerimi se tako razkošno ponasa in košati naša Gorenjska. Toda tudi Dolenjska ima svoje občudovanja vredne naravne krasote, posebnosti svoje vrste in mnogo zanimivosti. — V tej seriji si lahko ogledaš slikovite dolenskih pokrajine, večino dolenskih mest in trgov med Savo in Kulpo, mične opevane vinske gorice! Samo krasne, čiste lepo izbrane slike, ki so le v čast vestnemu in neutrudljivemu nabiralcu gospodu Rožunu! — Nehote se ti vzbude spomini, ožive bajke in pravljice in resnični zgodovinski dogodki, katere tako živo pripovedujeta slavni Valvazor in Jurčič. Pomisliš na davno prošle hude čase, katere je morala prestati naša Dolenjska pred Turki, ki se s svojo grabežljivo in pohotno roko, z ognjem in mečem, požigali, plenili in odvedli seboj toliko naših hčera in sinov, k so pozneje kot strahoviti in neugnani Janičarji morili in pobijali svoje lastne rojake, nevede, da so na svoji rodni zemlji. Ne manjka slovitih gradov, starin in spomenikov, kar vse priča na one davne čase, ne pogrešamo znamenitih cerkva s svojo bogato, umetno in krasno notranjščino. Nekaj prav krasnega, kar se je predvsem dobro posrečilo gospodu Rožunu — dasi je bilo deloma zelo težko dobiti takih slik — so motivi iz divje - romantičnega Savskega defileja, med Liti in Zidanim mostom, ki se edinole lahko primerja in kaj živo spominja na Vrbasov defilé med Banjaluko in Jajcem v Bosni in na Neretvini pred Mostarom v Hercegovini. Slike so tako čiste, da razločno lahko opazuješ stari v živo skale vsakan in nadelan pot nad zdaj deročo zdaj leno tekočo Savo, kjer so hodili naš stari slavni »čolnarji« — (opisujeta jih Valvazor in Vrhovec) — in vlačili z volm težke ladje, katere so vodili od Zaloge do Siska. Takrat še ni bilo železnice (ceste med Savo in Zagorjem pa še sedaj ni!) — Prav zanimiva je tudi ta serija in vredna, da se jo ogleda! Razstavljena je še do jutri, torka zvečer. Naj bi nihče ne zamudil te prilike, ki se zanima za zna menito Dolenjsko. Posebno v prid bi bili učečej se šolski mladini. Na splošno želja občinstva bo potem nepreklicano samo za dva dni razstavljena še enkrat serija Hoja na triglav, karavanske in kamniške planine.

* **Vardar Kalendar.** Srbske sestre v Belgradu so izdale »Vardar Kalendar« z srbsko propagando. V njem se popisuje jejo boji Srbov v Makedoniji z mnogimi slikami padlih vojvod. Pridejan je tuc zemljevid, na katerem je Balkan razdelje v Srbske, Bolgarske in Grške zemlje. Me Srbske zemlje je prištet tudi Hrvatski in Kranjska. Prireditelj zemljevida j morda mislil, da Slovencev ni izven Kranjske, sicer bi bil tudi Goriško, južno Korosko in Štajersko prištel med Srbsk zemlje. Hrvatje ne bodo zadovoljni s tak razdelitvijo.

* **Dostojevski: »Zločin in kazen«**, roman, prevel Vladimir Levstik. I. zvezek cena 3K 50 vin. Založil Ig. Kleimayer v Bamberg. Izideta še dva zvezka.

* **»Luč«**. List hrvatskoga katoličkoga društva. Broj 4. God III. Izdaje Hrv. kat. akademije.

društvo »Hrvatska« u Beču. Ureduje Ljubomir Maraković, stud. phil. — Sadržaj: I. Maraković, stud. phil.: Sloboda. — Ljuba Ivić, phil.: Tudinke. — Fr. M., stud. med.: Srce. Važnost i životna djelatnost njegova (nastavak). — R. Krakan, gimn.: U jesen. Framazunstvo. — Lj. Maraković, stud. phil.: Oj tiho srce... I. hrv.-slov. svedočki katol. sestanek u Zagrebu (nastavak). — B., stud. phil.: U ime slobodne znanosti. — Gavro Kostelnik, theol.: Sjenica. — Zvona zvone: Labudi pijev. — Zvonimir Šestilovački: Pod očinskim krovom. — Književnost: Seeburg: Marijino dijete. — Koledari za godinu 1908: Danica. — Koledar Presv. Srca Isusova i Marijina. — Jorgovan, koledar za mladež srednjih i pučkih škola. — Dopisi: Zagreb (2), Osijek (2), Split, Kotor, Felső Szt. Ivan. — Svaštice: Život i rad Pavla Štoosa. — Odbor dakovačkog »Zbora«. — Najnovija novost. — Razglednice sv. Cirila i Metoda. — Uljudnost i »uljudnost«. — Moderno shvaćanje zatvora. — Opet tajno pletivo.

Iz slovanskoga sveta.

Število saborskih volivcev na Hrvaškem in Slavoniji. Število vseh volivcev znaša 47.892, dva odstotka vsega prebivalstva. Najmanj volivcev ima komitat Lika-Krbava (1358), največ komitat Srijem (13.687). Za tem sledi komitat Zagreb z 8528, komitat Virovitica s 5872, komitat Belovar s 4242, komitat Požega s 4069, komitat Modruš-Rijeka s 3872 in komitat Varaždin z 2192 volivci. Izmed mest ima največ volivcev Zagreb (3506), njemu sledi Osek (1531), Zemun (620) in slednjič Varaždin (605).

si Novo strašilo. V Medjimurju začenja hrvaško ljudstvo čitati in narodno čutiti. Zbog tega je velik strah v mažarskih listih, ki pozivljejo policijo, da bi medjimurjskim Hrvatim prepovedala čitati hrvaške knjige in časopise.

si Poljski bojkot nemškega blaga. Varšavska uradna »Handels- und Industrie-Zeitung« poroča v svoji zadnji številki, da je poljski bojkot nemškega blaga postal že zelo občuten za nemško industrijo in trgovino, dočim se je začelo v mnogo večji meri uvažati gališko in rusko blago. Isti list tudi poroča, da so tja poslane svoje potnike že različne avstrijske, francoske in angleške tvrdke.

si Čeh — škof v Ameriki. Iz Clevelanda (Ohio.) se poroča, da za škofovega namestnika clevelandške škofije je bil imenovan msgr. Jožef M. Koudelka, dosedaj župnik nemške župnije sv. Mihaela v Clevelandu. Novi škof je rodom Čeh. Porodil se je v Klatovih na Češkem. Kot 14leten deček je prišel s svojimi starši v Ameriko, kjer je študiral in bil posvečen v duhovnika. V Clevelandu je sezidal krasno cerkev sv. Mihaela, za katero je potrosil dva milijona kron in za šolo en milijon kron. Monsignor Koudelka je tudi spreten slikar; svojo cerkev je sam slikal. Razun tega je tudi literarno delaven; izdal je češko-angleško slovnico, molitvenike in šolske knjige.

si Odlikovanje češkega umetnika v Rimu. Posebno odlikovanje je dobil te dni iz Rima znani češki virtuoz Lev Zelenka-Lerando. Tamošnja akademija za znanstvo, književnost in umetnost, takozvana tiberinska akademija, ga je imenovala na predlog predsednika, vseučiliškega profesorja Verrinonija, in tajnika profesorja Cestoldija za svojega člana.

si Manjšo slovaško razstavo bo v marcu priredil praški trgovinski muzej. Razstava bo predstavljala vse, kar se je dozdej storilo na Slovaškem na gospodarskem, trgovinskem, literarnem in umetniškem polju.

si Bojkot časnikov. Iz Lvova časniki javljajo, da se je na shodu poljskih društev sklenilo bojkotirati nemške časnike iz ruske države. V smislu tega sklepa so se pozvali vsi kavarnarji, gostilničarji in drugi, da naj od 1. januarja nehaajo naročevati vse publikacije iz Nemčije. — Ako bi se enak sklep storil v vseh slovanskih deželah, marsikateri nemški list bi bil v nevarnosti in precej denarja bi ostalo v domovini za slovenske liste.

si Poljaki proti hakatizmu. Poljaki na Pruskem rabijo zoper predlog o razlastitvi poljskega premoženja odločno sredstvo. Izpreminjajo namreč svoja posestva v družinska fidejkomisna posestva, da bi se ne mogla razlastiti. Tako grof Izpimenislav Ponsinski, imetelj Vrzeske, je izpremenil svoje posestvo, ki ima 13.000 oralov, v družinski fidejkomis. Enako je storil na Poznanjskem grof Zoltovski, eden izmed najbolj bogatih in vplivnih poljskih magnatov. Proti njegovemu koraku so Prusi protestirali. Na ta način je bojda delovanje »naselbinske komisije« nemogoče. — Navisej pravno sodišče pa je odločilo v korist grofa Zoltovskega.

si Bolgarska kneginja Eleonora. Iz Sofije se poroča, da je sobranje na predlog ministrskega predsednika dovolilo kneginji Eleonori, novi soprogi kneza Ferdinanda, letno apanažo 50.000 frankov.

si 30letnica smrti ruskega pesnika Nekrasova. Dne 9. januarja (27. decembra) je minulo trideset let, odkar je umrl slaven ruski pesnik in pisatelj Nekrasov.

si Lakota na Ruskem. Ruski »Tovarišč« poroča, da društvu, ki se je na Ruskem ustanovilo v pomoč stradalajočim vsled lakote, prihajajo zelo žalostne vesti. Društveni pobaščene v ufijski guberniji, grof P. Tolstoj je brzojavil, da v belebejevskem okraju strada 102.000 oseb, ki nimajo ničesar jesti. Tolstoj je prosil društvo, da naj se mu pošlje 70.000 rubljev, a društvu mu je moglo poslati samo 30.000 rubljev. Iz borsigolebskega okraja se javlja, da tam ljudem gre slabše nego lani, ker uradi strogo izterjavajo davek, od kate-

rega so bili kmetje lani vsled lakote oproščeni. Iz nekaterih okrajev tulske in kalubske gubernije prihajajo naravnost grozna poročila; celo najbogatejši posestniki jedo samo razne surogate (želod, fižolove luščine i. dr.). V obče se lakota že zdaj kaže groznejša nego lani. Zemstva prosijo pomoči, a ruska birokracija dosedaj ni storila svoje dolžnosti.

si »Sojuz ruskih ženščin«. Pod tem naslovom se je ustanovilo v Peterburgu novo žensko društvo. Namen društva je zjediniti vse rusko ženstvo na socialni in gospodarski podlagi. V programu novega društva je ustanovljenje prosvetnih podjetij (šol, čitalnic) in dobroteljskih zavodov; društvo se bo tudi pečalo z izdajanjem časopisov, prirejalno bo predavanja, koncerte in oskrbovalo cerkev z raznimi potrebščinami. »Sojuz« bo razprostranil svoje delovanje po celi ruski državi. Člani društva morejo biti samo ruske ženske. Može morejo biti samo podpiralni udje in imajo pri zborovanjih le posvetovalni glas. Na čelu društva stoji odbor iz 12 članov.

si Ječe na Ruskem. Uprava ruskih ječ javlja, da so vse ječe prenapolnjene. Število vseh jetnikov v preteklem letu je znašalo 140.000 oseb. Kakor »Tov.« poroča, nasvetovala je uprava ječ ministrstvu, da naj se sezida štirinajstih novih ječ v nekaterih gubernijskih mestih. V tem številu so tudi štiri mesta v poljskem kraljestvu. Stroški za zidanje bi znašali šest milijonov rubljev.

si Iz ruske politike. Iz Peterburga se poroča: Dumji se bo predložil zakon o ustanovitvi samostojnega ministrstva pošt in brzojavov. Kot prihodnji minister pošt in brzojavov se imenuje bivši minister za notranje zadeve Durnov. »Tovarišč« zatrjuje, da povodom interpelacije, ki jo je stavila desnica dume v zadevi dijaških izgrediv v višjih učnih zavodih, je učni minister Kaufman sklenil podati demisijo. — Kakor se čuje, se v prihodnjem semestru ne bodo na peterburško univerzo sprejeli dijaki iz drugih univerz radi nemirov, ki so se zgodili na nekaterih ruskih vseučiliščih.

si Prošnja litevskega ženstva. Litevske žene so imele nedavno v Kovnu shod, na katerem so sklenile, po svojih poslancih prositi rusko dumo, da bi prepovedala prodajo vodke na Litvi, ker so prepričane, da vodka je vir vseh krivic, ki se godijo ženstvu in ker je najbolj važen vzrok kulturnega in gospodarskega propadanja litevske domovine.

si Stoletnica krojaškega društva v Sofiji. Sofijsko krojaško društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1807, je obhajalo dne 29., 30. in 31. decembra (pravoslavni koledar) svojo stoletnico. Slavnost je bila zelo sijajna.

si Shod bolgarskih izdajateljev časnikov. Izdajatelji bolgarskih listov so se pred kratkim organizirali v obrambo svojih gmotnih koristi ter 6. in 7. januarja (pravoslavni koledar) bodo imeli v Sofiji svoj prvi shod.

si Bolgarsko narodno sobranje — kakor z ogorčenjem poroča bolgarski »Den« — je odreklo daljšo pokojnino vdovi bivšega bolgarskega učnega ministra in odličnega pisatelja Veličkova, ki je pred kratkim umrl. Vdova bo sedaj morala prositi usmiljena bolgarska srca, da ne umrje s svojo hčerko od lakote.

si Zoper poljske »Sokole« na Nemškem. Železniško ravnateljstvo v Bidhošti na Poznanjskem je ukazalo, da nihče izmed poljskih delavcev ne sme biti član poljskih sokolskih društev, sicer mora takoj zapustiti službo pri železnici.

si Odlikovanje za mučenje šolskih otrok. Iz Poznanja se poroča: Pravcati dež odlikovani je prišel na ljudske pruske učitelje za potlačanje stavke poljskih šolarjev. Tako v zahodni Prusiji je bilo h koncu leta odlikovanih 14 poljskih učiteljev, dva ravnatelja, pet uradnikov šolskega nadzorstva, 6 načelnikov občin in okrajev, eden landrat in eden nadgizdar. Na Poznanjskem je dobilo red rdečega orla oziroma red krone 4. vrste: 19 nadzornikov, 2 šolska svetovalca, 10 nadučiteljev in 53 ljudskih učiteljev.

si Pruski uradi zoper »drzimalite«. Po celem svetu je že znan poljski »Drzimala«, ki je stanoval v vozu, ker mu je pruska vlada prepovedala zidati hišo na kupljenem posestvu. Kmet Drzimalo so posnemali drugi poljski gospodarji, ki jih je zadela ista usoda, ter so stanovali v vozovih. Sedaj pa so si Prusi izmislili način, po katerem nameravajo preprečiti poljskim kmetom stanovati v vozovih. Ko je kmet Pavel Gackovski v Blondzimu tudi stanoval v takem vozu, poslal mu je pruski občinski predstojnik pismo, v katerem mu prepušča pod globo 30 mark imeti v vozu peč. Gackovski je podal vzklik pri landratu, a če tudi landrat še ni rešil rekurza, občinski predstojnik je poslal po globo in ko »drzimalita« (tako se imenujejo tisti, ki stanujejo v vozovih), ni plačal, zarubil mu je voz ter zažugal, da ga po preteku enega tedna na dražbi proda.

si Rusinsko gledališče. Rusini nimajo dozdej stalnega gledališča v Lvovu, četudi bi bilo obiskovalcev gledališča dovolj. Zavaljo tega se je ustanovil pred nekim časom v Lvovu odbor za stavbo dostojnega narodnega gledališča. Odbor je priredil denarno zbirko in je dozdej nabral 199.136 K, kar podaja lep dokaz o požrtvovalnosti in vztrajnosti rusinskega ljudstva.

si Rusinski »Narodny komitet« v Lvovu pozivlja vse gališke Rusine, da naj se odločno udeležijo deželnih volitev. Volitve se bodo vršile sicer še po starem volivnem redu tako, da Rusini v Galičiji imajo na 149 poslancev samo 13 svojih zastopnikov, toda od tega števila rusinskih poslancev je odvisen nov volivni red za gališki deželni zbor in prihodnja usoda rusinskega ljudstva v Galičiji.

Ugodna prilika za trgovce in obrtnike!

Ker mi preostaja še več tisoč

reklamnih koledarjev za leto 1908

sem primoran prodajati iste veliko pod tovarniško ceno; naj se torej izvoli vsak, ki bi jih še potreboval, obrniti na mojo trdiko, jaz mu bom napravil prav izredno nizko ceno. 75 7-6
Pričakujoč obilnih naročil se priporočam

FR. IGLIČ,

trgovina s papirjem in galanterijo na drobno in debelo, Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Prodaja se dobrodoča

brivnica

na dobrem in prometnem mestu, posebno še radi odhoda v Ameriko, na Dolenjskem za 300 kron. — Naslov pove upravništvo tega lista. 162 2-1

Bolnica za živino.

Ordinacija od 9.—11. dop.

Telefon št. 44.

136 3

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina,

1697

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi**. — Izborna kvaliteta: belo namizno vino 40—50 K, pinela ter fina desertna vina, kakor ital. rizling in beli burgundec od 50—60 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 1.20 K. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča

Kmetijsko društvo v Vipavi.

HIŠA na prodaj. Iz proste roke se prodaja

hiša na Bledu

na zelo primernem mestu, priprava za kako obrt, v bližini farne cerkve, četr ure od novega kolodvora. — Hiša obstoji iz 8 sob, 2 kuhinji, 2 kletij, 1 orala vrta. Več se izve pri **Antonu Slivniku na Rečici št. 54.** 2994 5-4

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje se odda za februarjski termin ali takoj v **Ilirski ulici št. 22** na Škofijem svetu. 147 2

Proda

se malo podjetje kojega vodi lahko vsakdo, z dobro upeljanim predmetom. 112 5-5

Cela oprava z zalogo vred 12 do 15.000 K in se dovolijo ugodni plačilni pogoji. Dopisi na upravništvo »Slovenca« pod »Podjetje«.

Franc Čelhar iz Nemške vasi št. 10, občina Št. Peter na Krasu, prodaja iz proste roke

HIŠO

gospodarsko poslopje in zemljišče cenjeno na 12.000 K. 126 3-3

Natančne pogoje se izve pri lastniku posestva v Nemški vasi št. 10.

Frano Čelhar, posestnik.

Popolna oprema za novorojence, otroško perilo za vsako starost v zalogi priporoča znana trgovina perila **C.J. Hamann, Ljubljana.**

Perilo lastnega izdelka. 1870 ustanovljeno 1870.

Prodaja se

Meyers Gr. Konversations-Lexikon

šesti (najnovejši) natis.

Celotno delo obsega 20 vezanih zvezkov; dosedaj izdanih 17 zvezkov se pošlje takoj, ostali trije, ko izidejo.

Leksikon je popolnoma nerabljen in nov, cena mesto K 240.— samo K 170.— (150 K se plača takoj, 20 K kadar se dopošljejo zadnji trije zvezki.) Pojasnila daje iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«. 131 3-2

Napoved osebne dohodnine

Ker je ta mesec napovedovati dohodke za odmero osebne dohodnine, se priporoča v porabo kot najpraktičnejša, znana brošurica: —

Kratko navodilo

- o napovedi - osebno - davčne - - dohodnine - -

-- za duhovnike in beneficate --

-- župnika Matija Kolar --

-- Cena 30 h --

-- Dobiva se v --

Katol. Bukvarni

-- 5-8 v Ljubljani 40 --

6 Grand Prix.

Zdravniško priporočeno

6 Grand Prix.

dvojnoslavno pivo

z varstveno znamko sv. Štefana.

Prav prijetna osvežljiva pijača, obenem preizkušeno zdravilo proti nervoznosti, malokrvnosti, želodčnim in pljučnim boleznim, pomanjkanju spanja, pomanjkanju slasti itd. Kdor naroči 12 steklenic, jih dobi franco na dom. 102 8-2

Glavni zastopnik in glavna lekarnar **PICCOLI**, dvorni dobavitelj :: zaloga za Kranjsko: :: v Ljubljani. ::